

# N

ÁNY SZILAMÉR A MAGYAR IPAMŰVÉSZETI FŐISKOLÁNN SZERZETT EGYETEMI DIPLOMÁT, MAJD A FŐISKOLA TOVÁBBKÉPZŐ INTÉZETÉBEN FEJEZTE BE TANULMÁNYAIT 1980-BAN.

MŰVÉSZI TEVÉKENYSÉGÉT A KEZDETEKTŐL MEGHATÁROZZA A TERMÉSZETTUDOMÁNYOK IRÁNTI ERŐTELJES ÉRDEKLŐDÉSE, ÉS EZÉRT AZ AKTUÁLIS MŰVÉSZETI, MŰVÉSZETELMÉLETI KÉRDÉSEKET EBBŐL AZ IRÁNYBÓL KÖZELÍTVÉ VETI FÖL. ÍGY FOGALMAZÓDIK MEG MÁR PÁLYÁJA KEZDETÉN EGY ALTERNATÍV EVOLÚCIÓ FIKCIÓJÁNAK GONDOLATA, AMELY MUNKÁSSÁGA ELSŐ ÉVTIZEDÉNEK VÉGÉRE »MUNKA–HIPOTÉZISSÉ« ÉRIK.

ELSŐ MUNKÁI A DERIVÁCIÓ I., II., ... CÍMET/CÍMEKET VISELIK, AMELYEKBE KIFEJEZŐDIK AZ ADDIGI TANULMÁNYOK ÉS TAPASZTALATOK ÖSSZEGZÉSÉBŐL »EREDEZTETHETŐ«, »SZÁRMAZTATHATÓ«, »LEVEZETHETŐ« JÖVŐBELI MŰVÉSZI SZÁNDÉKOK ÉS TÖREKVÉSEK SORA. E MUNKÁK KEZDETBE A KÁRPITTECHNIKA, A GOBELINKÉSZÍTÉS ESZKÖZEIVEL ÉS ANYAGAIVAL KÉSŐBB FESTŐI–GRAFIKAI VEGYES TECHNIKÁVAL KÉSZÜLTEK. „*Már legkorábbi grafikai és textilmunkáin is felfedezhető a Világ multidimenzionális jellegének kutatása. [...] Grafikáinak, vagy festményeinek alapos vizsgálata esetén bárki megérezheti azt a mély spirituális jelenlétet, amely munkáiból sugárzik.*” — JELLEMZI EZT A KORSZAKÁT DR. NAGY IMRE MŰVÉSZETTÖRTÉNÉS.

EZT AZ IDŐSZAKOT KÖVETI MÁSIK NAGYOBB SZOROZATÁNAK KELETKEZÉSE, AMELYNEK CÍME: METAMORFÓZIS. A MŰVÉSZ SZÁNDÉKA ITT KETTŐS: EGYRÉSzt OLYAN SZITANYOMATOK ÉS APPLIKÁCIÓK ELKÉSZÍTÉSÉRE VÁLLALKOZIK, AMELYEK ÖNÁLLÓ GRAFIKAI LAPOKKÉNT IS ÉRTELMEZHETŐK, ÉRTÉKELHETŐK, MÁSRÉSzt ALAPJÁUL SZOLGÁLHATNAK MAJDAN MÁS TECHNIKÁBAN IS MEGFOGALMAZANDÓ SZÁNDÉKAINAK. EZ A MÁSIK TECHNIKA A CSOMÓZOTT SZŐNYEG, AMI ÉVEZREDES MÚLTJÁVAL, FÖLDRÉSZEKEN ÁTÍVELŐ TRADÍCIÓIVAL VONZÓ MÉDIUM VOLT AZ ALKOTÓ SZÁMÁRA.

BÁR AZ ADAPTÁCIÓK HAMAROSAN ELKÉSZÜLNEK ÉS SIKERÜKET A KIÁLLÍTÁSOKON KÍVÜL AZ IS BIZONYÍTTJA, HOGY FOLYAMATOS ÉRTÉKESÍTÉSÜKRE KERÜL SOR OLASZORSZÁGBAN, AZ AKKORI GAZDASÁGPOLITIKAI ANOMÁLIÁK MIATT A MŰVÉSZ KÉNYTELEN A KIVITELEZÉSI MUNKÁKAT LEÁLLÍTANI. ENNEK ELLENÉRE ELKÉSZÜL METAMORFÓZIS II. CÍMŰ SZOROZATA, AMELY UGYAN A FORMAI ÉS TARTALMI JEGYEIT MEGŐRZI A KORÁBBI SZOROZATNAK, MÉGIS JELENTŐS MÉRTÉKBEN KÜLÖNBÖZIK ATTÓL, MINTEGY BIZONYÍTVÁ AZ IDEA KIFORROTTSÁGÁT.

A KÖVETKEZŐ KORSZAK KEZDETE AZ AZ 1989-BAN KÉSZÜLT, — A BUDAPESTI MŰCSARNOKBAN IS BE-MUTATOTT — KILENC M<sup>2</sup>-ES FETMÉNYE, AMELYEN ELŐSZÖR JELENNEK MEG AZOK AZ ORGANIKUS MOTÍVUMOK, JELEK, AMELYEK E KORSZAK FORMAVILÁGÁT MEGHATÁROZZÁK ÉS SEGÍTIK AZ EZT KÖVETŐ VÁLTOZÁSOK KIBONTAKOZÁSÁT. E KIBONTAKOZÁS FELÉ ÚGY TŰNIK, A PREMODERN RAJZOKON KERESZTŰL VEZET AZ ÚT. EZEKBE A NAGYMÉRETŰ RAJZOKBAN ALAKUL TOVÁBB AZ A FORMÁK MINIMALIZÁLÁSÁRA TÖREKVŐ IGÉNY, AMELY A KÉSŐBBIEKBEN A MIND BONYOLULTABB TARTALMI VISZONYOK KIFEJEZŐDÉSÉHEZ VEZETHETETT.

(DR. NAGY IMRÉt IDÉZVE: „*Nánay Szilamér oeuvre-jének kettős forrása van: egyrészt textiles végzettségéből fakadóan határozottan vonzódik a színes felületekhez és faktúrákhoz, másrészt belső lénye megtölti grafikai és festményeit eleven gesztusokkal és rég elfelejtett ősi társadalmak jeleivel. [...] Nánay munkái segítenek bennünket abban, hogy igaz valónkat felismerjük, sőt arra kényszerítenek, hogy elgondolkojunk küldetésünkről e teremtett világban.*”

HASONLÓT OLVASHATUNK BODOLAY GÉZA ÍRÁSÁBAN IS: [...] „*Nánay tehát valódi szintézist hozott létre, mikor a textil formanyelvéből induló raszterhálók kötését a szabadon áradó természetes formák festői világával egyesítette. [...] Ezek a tematikus kölcsönhatások a végtelenség érzetét sugallják. Nánay korunk művészetének egyik alapproblémájára keres eredeti hangon választ: technikával, iparral részekre tagolt világunk organikus egységével szembesít.*”

ÉKKOR MÁR FOGLALKOZTATJÁK AZ »ALTERNATÍV EVOLÚCIÓ«-VAL KAPCSOLATOS GONDOLATOK, VAGY EGY ILYEN ÉRTELMŰ »MUNKAHIPOTÉZIS« MEGFOGALMAZÁSÁNAK SZÜKSÉGESSÉGE, DE EZEK KITELJESEDETT LETISZTULÁSÁRA CSAK NÉHÁNY ÉVVEL KÉSŐBB KERÜL SOR.

AZ AZ IDEA AMELYET A MŰVÉSZ JELENLEGI MUNKÁSSÁGA SORÁN KÖVET — AMELYET VILÁGKÉPÉBE BEILLESZTENI IGYEKSZIK — SZAVAKKAL NEHEZEN MEGFOGHATÓ. JÖRÉSzt AZÉRT, MERT MINDEN LEHETŐT MAGÁBAFOGLALNI TÖREKSZIK, DE NEHÉZ AZÉRT IS, MERT JAVARÉSzt INTUÍCIÓKRA HAGYATKOZIK ÉS VÁLLALTAN HIPOTETIKUS.

AZ A KÉPI VILÁG, AMIBEN MAI MUNKÁI MEGFOGALMAZÓDNAK LETISZTULTSÁGOT, ÁTÉLT ÉS BELEÉRZŐ SZEMLÉLŐDÉST MUTAT. KISEBB–NAGYOBB, TÖBBNYIRE AZONOS ELEMÉKBŐL ÉPÍTKEZŐ KÉPEI TRANZSCENDENS–ÉRVÉNYŰ, DE A MA EMBERÉNEK SZÓLÓ ÜZENETET HORDOZNAK.